

Myndigheten
för civilt försvar

Arbetsgrupp naturolyckor

Aktivitetsplan 2026

Arbetsgrupp naturolyckor

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Sektionen för arbete med naturolyckor och klimatanpassning

Foto omslag: Cecilia Alfredsson

Diarienummer: MCF 2026-02227

Innehåll

Arbetsgrupp naturolyckor	4
Deltagare i arbetsgruppen.....	4
Möten i arbetsgruppen	5
En gemensam aktivitetsplan	5
Målsättningar	5
Målgrupper	5
Arbetet med att ta fram aktivitetsplanen	6
Del 1 – Identifiera problembild	6
Del 2 – Målgruppernas behov av stöd	7
Del 3 – Identifiera myndighetsgemensamma åtgärder	7
Löpande arbete för arbetsgruppen	7
Åtgärder 2026	8

Arbetsgrupp naturolyckor

Arbetsgruppen bildades 2017 med syftet att förbättra samordningen av arbetet med att förebygga, mildra effekterna av och öka förmågan att hantera naturolyckor och naturhändelser i Sverige. I arbetsgruppen deltar centrala myndigheter, SKR samt länsstyrelserepresentanter.

Arbetsgruppens uppgift är att gemensamt, utifrån myndigheternas olika kunskaper skapa en god förståelse för och en samlad bild av risker, hot och förmågor inom området naturolyckor och naturhändelser i Sverige.

Utifrån en samlad bild av risker, hot och förmågor ska gemensamma åtgärder genomföras för att göra Sverige mindre sårbart för naturolyckor och naturhändelser i nuvarande klimat och vid ett klimat i förändring.

Deltagare i arbetsgruppen

- Boverket
- Jordbruksverket
- Lantmäteriet
- Livsmedelsverket
- Länsstyrelsen Stockholms län
- Myndigheten för civilt försvar
- Naturvårdsverket
- Riksantikvarieämbetet
- Skogsstyrelsen
- SMHI
- Statens geotekniska institut
- Svenska Kraftnät
- Sveriges geologiska undersökning
- Sveriges Kommuner och Regioner
- Trafikverket

Möten i arbetsgruppen

Arbetsgruppen träffas fyra-fem gånger per år. Under 2026 genomförs följande möten:

18 februari 10-12

22 april 10-12

23–24 september – Fysiskt möte Uddevalla

18 november 10-12

En gemensam aktivitetsplan

För varje år tar arbetsgruppen fram en gemensam aktivitetsplan för arbetet med att förebygga och hantera naturolyckor i Sverige. Syftet med aktivitetsplanen är att prioritera och samordna det myndighetsgemensamma arbetet för att göra Sverige mindre sårbart för allvarliga naturolyckor och naturhändelser i nuvarande klimat och vid ett klimat i förändring.

Aktivitetsplanens ambition är att prioritera åtgärder där medverkan från flera myndigheter är en förutsättning för att ge ett bra resultat.

Målsättningar

Aktivitetsplanen tas fram bland annat för att bidra till de globala målen och prioriteringarna i Sendairamverket¹. Aktivitetsplanens åtgärder förväntas även att bidra till regeringens nationella mål för klimatanpassning och krisberedskap samt de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 för hållbar utveckling, framförallt mål 6, 11 och 13.

Målgrupper

Målgrupperna för arbetsgruppen är de aktörer i samhället som agerar vid en naturhändelse samt arbetar med att förebygga naturhändelser. Olika åtgärder i aktivitetsplanen kan fokusera på olika målgrupper.

---

¹ Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030.
<https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>

Arbetet med att ta fram aktivitetsplanen

Arbetsgruppen naturolyckor har genomfört arbetet med att ta fram aktivitetsplanen genom tre steg:

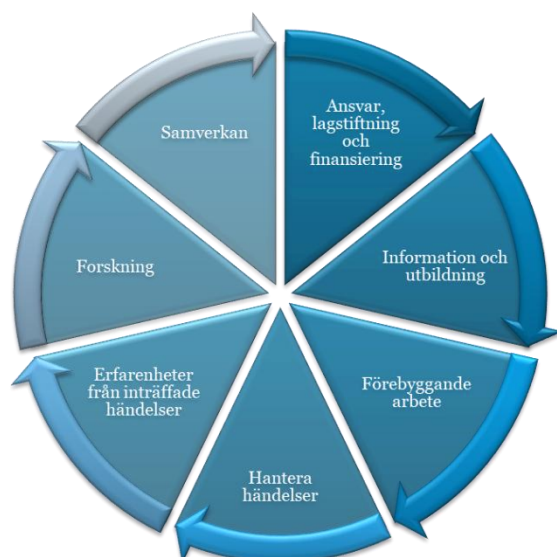
1. Identifiera problembilden med brister och sårbarheter för att förebygga och hantera naturolyckor och naturhändelser utifrån myndigheternas kunskaper.
2. Identifiera kommuners, länsstyrelser och andra målgruppers behov av stöd för att förebygga och hantera naturolyckor och naturhändelser.
3. Utifrån behoven identifiera myndighetsgemensamma åtgärder för att förebygga och hantera naturolyckor och naturhändelser.

Del 1 – Identifiera problembild

Arbetet med aktivitetsplanen inleddes under 2017. Först genomfördes ett arbete med utgångspunkt från Sendairamverket. Sendairamverket innehåller mål och prioriteringar samt förslag på åtgärder för att nå prioriteringarna. Utifrån åtgärder i Sendairamverket identifierades behov av åtgärder som finns inom naturolycksområdet i Sverige.

Arbetsgruppen har även arbetat med att analysera och identifiera brister och sårbarheter utifrån olika naturolyckstyper. Utifrån de identifierade bristerna togs åtgärdsförslag fram.

De identifierade bristerna och sårbarheterna har sedan sorterats in i ett antal övergripande områden. De övergripande områdena, samt förslag på åtgärder har använts som underlag till del 2.

Figur 1 Övergripande områden för identifierade åtgärder

Del 2 – Målgruppernas behov av stöd

För att fånga målgruppernas behov arrangerades en workshop under hösten 2018. Under 2019 genomfördes en workshop med fokus på ansvarsfrågor. Under 2020 genomfördes en workshop tillsammans med nätverket Making Cities Resilient, som består av kommuner som arbetar för att implementera Sendairamverket på lokal nivå. Under 2022 anordnades en workshop där den första rapporten från Nationella expertrådet för klimatanpassning² analyserades.

Syftet med workshoparna var att med hjälp av aktörer utanför myndighetsnätverket identifiera och prioritera viktiga åtgärder för att förebygga och hantera naturolyckor och naturhändelser.

Del 3 – Identifiera myndighetsgemensamma åtgärder

Aktivitetsplanens ambition är att prioritera åtgärder där medverkan från flera myndigheter är en förutsättning för att ge ett bra resultat. Arbetsgruppen naturolyckor har gått igenom de förslag till åtgärder som föreslagits under workshoparna för att identifiera de åtgärder som är lämpliga för arbetsgruppen att arbeta vidare med.

Löpande arbete för arbetsgruppen

Utöver de aktiviteter som genomförs kommer arbetsgruppen att arbeta för att skapa en samlad bild av risker, hot och förmågor inom området naturolyckor och naturhändelser i Sverige. Detta sker genom samverkan vid arbetsgruppens möten samt vid studiebesök.

Arbetsgruppen kommer också att utgöra ett forum för att löpande under året diskutera och förankra uppdrag och projekt där behov av samverkan finns inom naturolycksområdet.

Under 2026 revideras behovet av identifierade myndighetsgemensamma åtgärder. En ny aktivitetsplan tas fram där åtgärder för 2027 prioriteras.

---

² Första rapporten från Nationella expertrådet för klimatanpassning 2022. Nationella expertrådet för klimatanpassning.

Åtgärder 2026

Under 2026 avser arbetsgruppen bland annat att fördjupa samarbetet med vår norska motsvarighet *Naturfareforum* samt genomföra följande aktiviteter.

Erfarenheter från inträffade naturolyckor

Beskrivning av åtgärd

Aktiviteten innebär att berörda myndigheter gemensamt delar och analyserar erfarenheter från inträffade naturolyckor under året. Syftet är att

- Få en förbättrad förståelse för orsaker, konsekvenser och hantering av naturolyckor.
- Öka kunskapen om hur olika typer av naturolyckor påverkar samhället.
- Identifiera behov av utveckling av förebyggande åtgärder och hantering av naturolyckor.
- Sprida lärdomar till relevanta aktörer för att bidra till ett mer motståndskraftigt samhälle.

Målgrupp

Myndigheter i arbetsgruppen och andra relevanta aktörer.

Resursbehov

Genomförs löpande efter inträffade naturolyckshändelser. Tid avsätts på planerade möten i arbetsgruppen.

Sammanfattande myndighet

Myndigheten för civilt försvar

Medverkande myndigheter och aktörer

Samtliga i arbetsgruppen.

Scenarier för klimatrelaterade händelser

Beskrivning av åtgärd

Det finns i dagsläget fyra utvecklade scenarier för klimatrelaterade händelser. Scenarierna beskriver händelserna skred, skyfall, storm och värmebölja. De ger exempel på konsekvenser som kan inträffa. Frågor finns som stöd för att analysera konsekvenserna i den egna verksamheten. Faktabakgrund och tips på vidare läsning ges också.

Det finns ett behov av att uppdatera scenarierna. Fler scenarier för andra naturhändelser behöver också utvecklas och beskrivas som underlag för risk- och sårbarhetsanalyser och övningar.

Ett inledande möte hålls där åtgärden avgränsas och gruppen identifierar de naturhändelser som bör ingå. Ambitionen är att uppdatera de scenarier som finns och utveckla minst ett nytt scenario.

Målgrupp

Kommuner

Resursbehov

Tid avsätts på planerade möten i arbetsgruppen samt för uppgifter mellan möten.

Sammanfattande myndighet

Myndigheten för civilt försvar

Medverkande myndigheter och aktörer

Samtliga i arbetsgruppen.

Kommunikation vid inträffade händelser

Beskrivning av åtgärd

De senaste årens allvarliga naturolyckor har visat på behovet av att stärka kommunikationen mellan myndigheter och mot allmänheten.

Det finns behov av både utbildning och övning i hur man kommunicerar vid naturhändelser, hur myndigheter samordnar sina budskap och hur information sprids snabbt och korrekt via olika kanaler.

Aktiviteten syftar till att utveckla myndigheternas förmåga att kommunicera snabbt, korrekt och samordnat vid en inträffad naturolycka, samt att ge tydlig, enhetlig och målgruppsanpassad information till media och allmänhet.

Arbetet innebär att utveckla och dela den gemensamma budskapsplattform som påbörjades att tas fram under 2025. Budskapsplattformen förväntas bland annat innehålla information om:

- Att tänka på som talesperson vid naturolycka.
- Gemensamma budskap som kan användas vid olika naturhändelser.
- Sannolika frågor och svar från media och allmänhet.
- Hur och när man hänvisar till andra myndigheter

Målgrupp

Talespersoner i samband med naturhändelser vid myndigheter i arbetsgruppen.

Resursbehov

Tid avsätts på planerade möten i arbetsgruppen samt för uppgifter mellan möten.

Sammanfattande myndighet

Trafikverket

Medverkande myndigheter och aktörer

Samtliga i arbetsgruppen.

Samhällets behov av klimatanpassning i landskapet

Beskrivning av åtgärd

Klimatanpassning beskrivs ofta som åtgärder som behöver göras lokalt för att ta höjd för kommande klimatförändringars effekter på en given plats. Men det finns situationer som gör att en lokal åtgärd inte räcker till, eller att flera åtgärder behövs över en större geografisk enhet än det vi normalt kallar för lokalt område. Detta större perspektiv som ofta refereras till som landskapsperspektivet, eller perspektivet inom ett avrinningsområde, kan vara mer utmanande att hantera.

Mot denna bakgrund genomförs en aktivitet som innebär en utökad diskussion inom arbetsgruppen med syfte att:

- För varje sektor kartlägga behoven samt tydliggöra motiven för landskapsplanering
- Identifiera problem som behöver lösas för att hantera landskapsplanering
- Kartlägga varje sektors rådighet att ställa krav på eller hantera klimatanpassningsåtgärder i landskapet.
- Sammanställa hur andra länder hanterar dessa frågor, hitta exempel på lösningar
- Utifrån ovanstående ta fram målgruppsanpassat informationsmaterial

Målgrupp

Myndigheter i arbetsgruppen

Resursbehov

Tid avsätts på planerade möten i arbetsgruppen samt för uppgifter mellan möten.

Sammanställande myndighet

Vakant

Medverkande myndigheter och aktörer

Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, SKR, Trafikverket, Länsstyrelsen Stockholm, RAÄ, SGI, Myndigheten för civilt försvar

Myndigheten
för civilt försvar